

er Tvang, og Historien viser, at en Retning som denne, langtfra at trænges tilbage, snarere gaaer mere og mere frem, jo mere Tvang, den møder; ja den kan maaskee let komme til at faae endogsaa Overstoleldirecteurposten i sin Haand og dermed det hele Seminarievæsen og hvad saa? Det er ikke for at fremme Censur, men netop for at forebygge den, at vi kæmpe for Friheden; vi ville, at hverken den ene eller den anden Side skal begunstiges af Statsmagten; og jeg havde haabet, at det ærede Medlem vilde have støttet os i denne Kamp, især naar jeg drager mig i Minde hans Deeltagelse i Aarene omkring 1850 i Virksomheden for at udvikle vort hele Skolevæsen. Jeg skal dermed forlade det ærede Medlem.

Jeg takker den ærede Rigsdagsmand for Sædhy (Fischer), fordi han drog et Par Minutretals Forslag frem, som nær havde druknet i den store Seminariestrid, hvorved jeg dog maa bemærke, at det ikke er mig, som man har sagt, der har bragt denne Strid frem; jeg har kun optaget den for at gjendrive et Par Folkethingsmænd, der begyndte den med at forsvare Statsseminarierne. — Det ærede Medlem sagde, at det Forslag, at Tillæget til Theatret til Sædomskrivning, 15,000 Rb., skulde udgaae af Finantsloven, iaar ingen Betydning havde, og at det var det Bedste, der kunde siges derom. Men det er godt, naar man staaer ligeoverfor en Minister, der siger: Jeg kan ikke med saa kort Bærelse indføre Besparelser (Fischer: Det har Ministeren ikke sagt!), saa have hans Forgængere sagt det, at kunne sige: i det første Aar har det ingen Ting at bethyde, men det kan have det i de kommende Aar. Den ærede Rigsdagsmand sagde, at da det ikke havde nogen Betydning, vilde han ikke stemme derfor. Men jeg skal nu gjøre ham opmærksom paa, at naar Sædtillæget bliver staaende paa alle andre Poster, men gaaer ud her, saa har det Betydning, fordi det er et bestemt Financerpeg, idet man saa maa spørge: Hvorfor er det gaaet ud netop her og ikke andetsteds? Dernæst maa jeg, siden det ærede Medlem gik tilbage i min Historie, ogsaa tillade mig at gaae tilbage i hans og minde ham om, at for nogle Aar tilbage havde jeg stillet et lignende

Ændringsforslag, at det foruden de 15,000 Rb. opførte Beløb af 10,000 Rb. til Sædtillæg skulde gaae ud, og da stod det ogsaa saaledes med Kornpriserne, at der ikke vilde blive nogen Anvendelse for disse 10,000 Rb. i det første Aar. Jeg sagde derfor: Lad os stryge dem; men jeg blev bekæmpet blandt Andre ogsaa af den ærede Rigsdagsmand, indtil han tilsidt indrømmede, at det ikke havde nogen Betydning, og at han derfor vilde stemme imod dette Beløb af 10,000 Rb. Derfor haaber jeg, at han nu ogsaa vil stemme med mig mod dette Beløb af 15,000 Rb. (Fischer: Det er ganske forskjellige Ting!) Jeg kan ikke see nogen Forskjel. Iøvrigt maa jeg endnu sige, at netop dette Exempel beviser, at det har Noget at bethyde, thi disse 10,000 Rb. kom ikke siden paa Finantsloven. Lad os nu ogsaa slyde disse 15,000 Rb. ud, saa haaber jeg ogsaa, at de ikke komme der mere, eller, hvis de skulde komme i Lovforslaget, at vi da maae være stærke nok til ikke at gaae ind derpaa. Det forekommer mig, at efterat vi have talt saalænge om; at Tilskuddet er for stort, og om at det maa indskrænkes til 50,000 Rb., kunne vi ikke tænke os en bedre Leilighed end denne til at vise, at det er vort Alvor, at den skal indskrænkes. — Med Hensyn til det næste Ændringsforslag, Nr. 15, var den samme Rigsdagsmand saa god at tillægge mig stor Snilbhed. Jeg beklager ikke at kunne tilegne mig denne Roes. Det kan i politiske Forsamlinger lidt være godt at have Noget deraf, og den ærede Rigsdagsmand kjenner det maaskee af egen Erfaring. Jeg troer, uden at være indiskret, at kunne sige, at dette Forslag ikke stammer fra mig, men fra det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning). Da han imidlertid lod til at ville svigte sit eget Varn, optog jeg det med Tilføielse af „extraordinairt“. Jeg har dermed villet sige, saa klart som muligt, at det kun er extraordinairt Forhold, der gjøre mig tilbøielig til et saadant Indgreb i Sorø Academies Midler, og at de vel skulle have en bestemt Anvendelse i Retning af Kirke- og Underviisningsvæsenet, men paa Grund af Omstændighederne ville vi iaar tage dem til almindelige Udgifter i den Retning istedetfor til de særlige Siemed. Det